

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. Christo loquente peregrinis, inardescunt eorum corda.
Colloquendo de divinis, quantò magis luces quàm ardes, tantò minùs te
divina lucet charitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

FERIA SEXTA.

CHRISTO LOQUENTE PEREGRINIS, inardescunt eorum corda.

Nonne cor nostrum ardenserat in nobis, dum loqueretur in via, & aperiret nobis Scripturas?
LUC. 24.

VERITAS PRACTICA.

Colloquendo de divinis, quanto magis lucet quam ardes: tanto minus in te divina lucet charitas.

RATIO EST, Quia tanto minus divina lucet charitas, quanto minus pure Deum unum spectas.

Sed loquendo de divinis, quanto magis lucet quam ardes, minus pure Deum unum spectas. Ergo & tunc tanto minus in te lucet divina illa charitas, quæ non est ambitiosa, & quæ magis corda pungit quam ungit.

I. PUNCTUM.

QUÆ huc referuntur peregrinorum vera de ardenti ipsorum corde, licet prolarata tantum fuerint in castello, ubi reeum bebant, & postquam ex eorum oculis Christus evanuit, sicut in sequenti consideratione videbitur: quia tamen re ipsa ille ardor cordium excitatus fuit, dum loqueretur eis Christus, sic de ipso ardore ut aliquid meditæris, magis hic opportunè videtur præmittendum quam differendum.

Cum itaq; Dominus varias de se interpretaretur scripturas, non solum hoc agebat in peregrinorū animis ut eos de fide resurrectionis plenè instrueret; sed ut eorum affectū plane moveret, vel in Deum, qui sic mundum dixerat ut Filium suum unigenitum daret: vel in ipsum Filium, qui se immolandum permisferat, per tot supplicia & opprobria; vel in divinam justitiam cui semel offensæ sic reparandum fuit; vel in sua ipsorum peccata quæ tali victima fuerunt expianda: vel in amorem patiendi, pro æternæ suæ salutis desiderio, cum Christum oportuerit tanta pati ut intraret in gloriam suam: vel denique in similem pium

Haynevsus Paris 2.

animi motum, se ita permotos sentiebāt duo isti Discipuli, ut quo tempore eum audirent loquentem, non modò intelligerent quid loqueretur, sed amarent quod intelligebant, & vellent exequi quod amabant. *O verè ignitum eloquium Domini vehementer.* Ps. 118.

Hæc est videlicet charitas minimè ambitiosa, quæ magis planctum quàm plausum quærît, quæ plus prodesse quàm placere desiderat, & quæ plus ardet quàm lucet. Quod quia plurimum ad quotidianam praxim valet, idcirco præcipua est consideratione dignum; & quàm longè errent à vera charitate, qui malunt in dicendo lucere quàm ardere, non potuit evidentius demonstrari quàm Veritate proposita de divinis & spiritualibus colloquiis, sive quæ ex plano, sive quæ ex superiore suggestu, sive in concionando sive in exhortando habentur, quocunque tandem modo de divinis loquaris, quanto magis loquendo lucere appetes, quàm ardere: tanto minus in te relucebit divina Charitas.

Ratio est aperta, quia cum sine dubio charitas unum pure Deum spectet in omnibus, & illud sibi Prophetæ singulariter applicet, *Mihi adharere Deo, bonum est; profectò quanto minus apparebis ita Deum pure spectare, minus etiam relucebit charitas, minus spectabitur & agnosceretur.* Sic enim arbor ex fructu agnosceitur, sic ab effectu causa, vel à causis effectus. *Cognovi vos, quia dilectionem Dei non habetis in vobis.* Ipse loquitur quem nihil fallit; & ipsum nihil fallit, *in cuius conspectu non est ulla creatura invisibilis: omnia autem nuda & aperta sunt oculis eius.* Ioan. 5. Hebr. 4.

II. PUNCTUM.

SED loquendo de divinis, quanto magis lucet quam ardes, tanto minus pure Deum spectas.

Non est malum lucere, si in bonum finem dirigatur, sed si plus nimio luceas: plus autem

M qn

nimio

Simio lucere dicendus est, qui magis lucet quam ardet, id est, qui magis docet, quam mouet, qui magis intellectum illustrat quam uoluntatem accendat. Nam cum finis lucendi sit ardor, cum lucere debeat discursus ut ardeat, cum sit illustrandus intellectus ut uoluntas accendatur: certe qui plus lucet quam ardet, perinde facit atque is, qui plus in medijs quam in fine poneret, plus in medicina, quam in sanitate; plus in utendo quam fruendo; quod

2. Macch.
8.

omni repugnat rationi & disciplina. *Nō propter locum gentem: sed propter gentem, locum Deus elegit.* Quasi diceretur, quæcunque sunt illius loci bona uel mala, non propter ipsum locum immissa sunt, sed propter gentem, cuius gratia locus electus est: quia sic omnia media sunt in finem suum referenda, ut nihil sit in medijs boni, nisi quantum ad finem referri potest illud bonum: ac proinde si bonum illud medijs impeditur finem, iam non esset bonum sed malum.

Quibus ita præsuppositis, euidenter patet, quod si magis lucet quam ardet, nō purē spectas Deum; nisi enim pro fine Deum habeas, non spectas purē Deum: at quomodo dici poteris Deum pro fine te habere, qui finem dicendi à Deo positum non habeas? Quis sit autem ille finis, iam dictum est esse ardorem nō lucem; tu uero lucem non ardorē pro fine habes, si plus lucet quam ardet: nam quorsum illud lucere majus, quam ardere nisi quia magis id spectas & intendis? an uero id propter Deum spectas & intendas, longē minus credi potest quam si de ardore magis cogitares; nā in lucendo quidquid naturæ corruptæ placet, facilius reperitur, quam ardendo. Quid est quod naturæ placet, nisi placere alijs, doctrinæ laudem aucupari, & uno uerbo apud homines commendari, quæ omnia lucendo, id est, docendo & orationem uerbis aut figuris illustrando proueniunt, aut certē prætenduntur. Itaque potest spectetur Deus? an quid magis contrarium Deo purē spectando, quam ista uanitas placendi auribus? *An quæro hominibus placere? aiebat Diuinus Apostolus, si ad huc hominibus placerem; Christi seruus non essem.* Ac proinde non in persuasibilibus humana sapientia uerbis, ne nimis forte luceret, sed in uirtute Dei, ut magis ardere posset, loquebatur. *Quæ & loquimur, non in doctis humane sapientia uerbis, sed in doctrina spiritus, spiritualibus spiritualia comparantes.* O quæ doctrina

Gal. 1.
2. Cor. 2.

Ibid.

spiritus, qui idcirco in linguis descendit igneis, ut non splendida sed ardentia promerentur uerba. *Qui habet sermonem meum, loquatur sermonem meum uerè.* Quid patetis ad triticum, dicit Dominus? Numquid non uerba mea sunt quasi ignis, dicit Dominus, & quasi malleus conterens petram? Responde, & te his sine conteri uerbis, quod illa ignita non quæras uerba.

ter. 23.

III. PUNCTUM.

QUANDO itaque de diuinis sermo & colloquia conferuntur; quantum magis lucet quam ardet, tantò minus in te diuina relucet charitas; quæ cum unum purē Deum spectet, tantò minus lucet & apparet, quantum minus Deum spectare agnoscitur: at tum certè minus agnoscitur, eam splendorem potius quam ardorem in animo vibrat. *Sic Deus noster, ignis consumens est.* Sic mons ille, in quo legem & præcepta dedit, totus ardere uidebatur. Sic lex ipsa dicitur ignea. *Et omnis sermo Dei igneus.* Sic Elias quasi ignis, & uerbum eius quasi sacula ardebat. Sic S. Ioannes Baptista, erat lucerna ardens & lucens: NON ait lucens & ardens, inquit S. Bernardus, quia Ioannis ex seruore splendor, non seruuor prodit ex splendore. Sunt enim, qui non eo lucent quia seruuor, sed magis seruuor ut luceant, at isti plane non seruuor charitatis spiritu, sed studio uanitatis.

Deut. 4.

Hebr. 12.

Deut. 31.

Proo. 30.

Eccles. 41.

Ioan. 5.

Serm. in

Nat. 8.

Ioan. Ba-

tiff.

Verum repente paulo altius, quæ de hoc ipso argumento idem habet in eodem sermone, quibus mirum quantum proposita ueritas confirmetur. *Est enim, inquit, tantum lucere, uanum: tantum ardere, paruum; ardere & lucere, perfectum.* Audi quid dicat scriptura: *sapienter permanet ut sol: stultus autem ut luna mutatur.* Quia enim splendet luna sine seruuore, modo plena, modo exigua, modo nulla uidetur: mutatum siquidem lumen nunquam in eodem permanet statu, sed crescit, deficit, extenuatur, amittitur. & ponitur non comparet. Sic sic qui conscientias suas in alienis labijs posuerunt, modo magni, modo parui sum: modo nulli, secundum quod adulationum linguis uel uituperare placuerit uel laudare. At uero solis splendor igneus est, & cum seruuor acrius, etiam oculis lucidior exhibetur. Sic sapientis ardor internus, foris lucet, & si non ei datur utrumque, curat semper ardere magis, ut pater suus, qui uidet in abscondito, reddat ei. *Va uobis fratres, si luxerimus tantum. Nam luxerimus quidem & magnificamur ab hominibus.*

minibus, sed mihi pro minimo est, ut ab humano iudice die: qui enim iudicat mo Dominus est, qui seruatorem ab omnibus exigit, splendorem vero non uis. Ignem, inquit, ueni mittere in terram, & quid uolo nisi ut accendantur.

Et post multa, concludas exemplo sancti Ioannis, qui occubuit pro ueritate foeliciter; seruat, inquit, etiam in nobis zelus iste, Carissimi. Feruat amor iustitiae, odium iniquitatis. Nemo uitia palpet, peccata dissimulet nemo: Nemo, quod in se est, aequanimiter seruat cum uiderit ordinem deperire, minui disciplinam. Est enim consentire, silere cum arguere possis: & scimus quia

similis poena facientes maneat & consentientes. Adde hic, quod idē Sanctus monet, aut quisquis est Author sermonis de duobus peregrinis, qui habetur inter eius sermones: Quoties, Fev. 2. inquit, in nobis metipsis marcescit anima nostra, Pasche. & possident nos dies afflictionis, ad memoriam ro-uocemus, quid aliquando in oratione senserimus, qualiter locutus nobis sit Dominus: nonne cor nostrum ardens erat in nobis? Ardoris quidem sensus potest deficere, sed vigere debet semper effectus.

Vide in 3. parte, die 4. Augusti.

S A B B A T O.

CHRISTUS DOMINUS ROGANTIBUS SE

Peregrinis, ut secum maneat, acquiescit.

Mane nobiscum, quoniam ad uesperasit. Luc. 24.

VERITAS PRACTICA.

In dubio, certius est, & rationi conformius, aliorum rationi te conformare quam propriae.

RATIO EST, Quia quod propius accedit & nos ducit ad diuinam uoluntatem, hoc est certius & rationi conformius.

Sed in dubio, se aliorum rationi potius conformare quam propria, hoc est, quod propius accedit & nos ducit ad diuinam uoluntatem.

Ergo id est etiam certius & rationi conformius, nec non exemplo Christi Domini, qui sic rationi peregrinorum & uoluntati se conformauit.

I. PUNCTUM.

ET appropinquauerunt castello quod ibant, & ipse se finxit longius ire. Et coegerunt illum, dicentes, Mane nobiscum, quoniam ad uesperasit, & inclinata est iam dies. Et intrauit cum illis; Et factum est dum recumberet cum eis, accepit panem & benedixit, ac fregit & porrigebat illis. Et aperti sunt oculi eorum, & cognouerunt eum, & ipse euauit ex oculis eorum.

Haec Sacer Evangelista: ex quibus facillime intelliges, quanta facilitate Christus Dominus acquieuit uoluntati Discipulorum, & rationi quam protulerunt, ut ei dissuade-

rent à longiori uia; quod scilicet inclinata iam esset dies. Pater etiam quanta cum humilitate & charitate minimè ambitiosa, ingressus fuerit exiguum illud domicilium, accubuerit mensa, panem acceperit & portexerit, ac denique se illis in omnibus parem aut inferiore reddiderit Rex ille Gloria, Rex ille Regum & Dominus dominantium. Non sic humana solet ambitio & superbia cedere alijs, non sic alienae se conformare rationi & uoluntati: sed sibi potius omnes subicere & in suam attrahere dominationem. Vnde inter superbas semper Prov. 13: iurgia sunt, ut ait Sapiens, & ubi fuerit superbia, ibi erit & contumelia: ubi autem humilitas est, ibi & sapientia; qua fit, ut in quouis dubio iudicetur certius & rationi conformius, aliorum rationi se conformare potius quam propria.

Quae certe ueritas cum in quotidiano & frequenti sit usu, plurimum expendi debet, ne quid contra peccetur. Sic autem facile declaratur, quia quod accedit propius, & quod rectius ac securius nos ducit ad diuinam uoluntatem cognoscendam & faciendam, illud est sine controversia semper certius & alijs omnibus praefereendum. Quid enim quaerimus, aut certe quid aliud à nobis quaerendum est, quam quod ita commendat Apostolus, dum ait, non cessamus, pro uobis orantes & postulantes ut impleamini agnitione uoluntatis eius in omni sapientia Coloss. 3.

Mm 2 pietia